

Na podlagi 11. člena Zakona o carinski službi (Uradni list RS, št. 56/1999, 52/2002) izdaja generalni direktor Carinske uprave Republike Slovenije

P O J A S N I L O

O SKUPNEM ZAVAROVANJU V TRANZITNEM POSTOPKU, št. 6/2004

1. To navodilo ureja skupno zavarovanje in postopek izdaje dovoljenj za uporabo skupnega zavarovanja oziroma opustitev zavarovanja.
2. V 94. členu Carinskega zakonika Skupnosti (Uredba Sveta /EGS/ št. 2913/92 o uvedbi Carinskega zakonika Skupnosti; v nadaljevanju CZ) je navedeno, da je ena izmed oblik zavarovanja carinskega dolga skupno zavarovanje, ki temelji na izdanem dovoljenju. Dovoljenje izda carinski organ države, kjer ima glavni zavezanec svoj sedež.
3. V skladu s členom 372/1/a izvedbene uredbe (Uredba Komisije /EGS/ št. 2454/93 o določbah za izvajanje Uredbe Sveta /EGS/ št. 2913/92 o uvedbi Carinskega zakonika Skupnosti) lahko carinski organi odobrijo uporabo skupnega zavarovanja ali opustitev zavarovanja kot eno izmed oblik poenostavitev v tranzitnem postopku.

Osnovni pogoji izdaje dovoljenja za uporabo skupnega zavarovanja

4. Osnovni pogoji za izdajo dovoljenja za uporabo skupnega zavarovanja so določeni v členu 94/3 čl. CZ. V 373. členu izvedbene uredbe so navedeni pogoji za izdajo dovoljenj za vse oblike poenostavitev v tranzitnem postopku, med katere spada tudi uporaba skupnega zavarovanja oziroma opustitev zavarovanja.
5. Izdaja dovoljenja za uporabo skupnega zavarovanja se odobri le osebam, ki:
  - so registrirane v Skupnosti oziroma v državi članici, kjer je izdano zavarovanje;
  - redno uporabljajo skupnostne tranzitne postopke, ali katerih carinski organi vedo, da lahko izpolnjujejo obveznosti iz postopkov, ali v zvezi s poenostavitvijo pooblaščenega prejemnika redno prejemajo blago, ki je dano v skupnostni tranzitni postopek, in
  - niso hudo ali večkrat kršile carinskih ali davčnih predpisov.

Da bi zagotovili pravilno uporabo poenostavitev, je mogoče dovoljenje izdati le:

- kadar carinski organi lahko nadzirajo postopek in opravljajo kontrole, ne da bi bile pri tem upravne obremenitve nesorazmerne z zahtevami udeleženca, in
- kadar udeleženci vodijo evidenco, ki carinskim organom omogoča izvajanje učinkovitih kontrol.

Postopek izdaje dovoljenja za uporabo skupnega zavarovanja

6. Na podlagi člena 375/1 izvedbene uredbe se zahtevek vloži pri carinskih organih države članice, v kateri je vložnik zahtevka registriran. V skladu z 48. čl. Zakona o izvajanju carinskih predpisov Evropske skupnosti (Uradni list RS, št. 25/04; v nadaljevanju ZICPES) se zahtevek za izdajo dovoljenja za uporabo skupnega

zavarovanja vloži pri carinskem uradu, ki je krajevno pristojen glede na sedež ali glavno knjigovodstvo vložnika zahtevka. Carinski urad pošlje zahtevek skupaj s svojim mnenjem Generalnemu carinskemu uradu.

7. Zahtevek, ki ga vloži vložnik zahtevka, se predloži na obrazcu, ki je priloga tega navodila. V skladu s 374. čl. izvedbene uredbe mora biti zahtevek za odobritev dovoljenja za uporabo poenostavitev v pisni obliki, z datumom in podpisom.

Zahtevek mora vsebovati vsa dejstva, ki bodo carinskim organom omogočala preverjanje, ali so izpolnjeni pogoji, na podlagi katerih je mogoče odobriti uporabo poenostavitev.

8. Vložnik zahtevka, ki želi uporabljati skupno zavarovanje tudi za blago z večjim tveganjem za goljufije, to označi v polju 9 zahtevka. Vendar se za vse blago, ki je navedeno v zahtevku, pri določanju znižanja referenčnega zneska uporabljajo kriteriji iz 381. člena izvedbene uredbe.
9. Krajevno pristojni carinski urad:
  - preveri, če je zahtevek podpisan in datiran (374. člen izvedbene uredbe);
  - preveri izpolnjevanje osnovnih pogojev (373. člen izvedbene uredbe);
  - preveri izpolnjevanje dodatnih pogojev za znižanje referenčnega zneska in uporabo skupnega zavarovanja za občutljivo blago (380. in 381. člen izvedbene uredbe ter priloga 46b izvedbene uredbe);
  - predlaga referenčni znesek (člen 379/2 izvedbene uredbe);
  - pregleda, če je vodena evidenca ustrezna, ter pregleda in potrdi način vodenja referenčnega zneska (člen 379/4 izvedbene uredbe);
  - predlaga višino zavarovanja oziroma znižanje referenčnega zneska.
10. Po preverjanju zahtevka krajevno pristojni carinski organ posreduje zahteve Generalnemu carinskemu uradu. Generalni carinski urad jih pregleda in določi višino zavarovanja, vložnika zahtevka pa pozove, naj dostavi instrument zavarovanja v določeni višini, in mu sporoči odstotek znižanja referenčnega zneska.
11. Ob izdaji dovoljenja Generalni carinski urad izda tudi zahtevano število potrdil o zavarovanju, na katerih je evidenčna številka zavarovanja (iz registra zavarovanj), ki se vpiše v tranzitne deklaracije.
12. Na podlagi člena 375/2 izvedbene uredbe se odloči o zahtevku najkasneje v roku treh mesecev od datuma vložitve zahtevka in dovoljenje izda oziroma zahtevek zavrne.

Določitev višine skupnega zavarovanja

13. Višina skupnega zavarovanja mora biti enaka referenčnemu znesku. Referenčni znesek zavarovanja je znesek, enak višini carinskega dolga za blago, ki ga glavni zavezanec predloži v tranzitni postopek v obdobju enega tedna.
14. Krajevno pristojni carinski organ v sodelovanju z vložnikom zahtevka predlaga referenčni znesek glede na posredovane podatke o blagu, ki ga je vložnik zahtevka prevažal v preteklosti, ali na osnovi nameravanih prevozov in najvišjih carinskih stopenj, ki veljajo pri uvozu blaga.

Uporaba skupnega zavarovanja v znižanem znesku in uporaba skupnega zavarovanja za občutljivo blago

15. Uporaba skupnega zavarovanja v znižanem znesku je odvisna od izpolnjevanja kriterijev iz priloge 46b izvedbene uredbe in od tega, ali želi vložnik zahtevka uporabljati skupno zavarovanje tudi za blago z večjim tveganjem za goljufije, ki je navedeno v prilogi 44c izvedbene uredbe.

16. Za blago brez večjega tveganja za goljufije¹ lahko Generalni carinski urad dovoli, da se znesek skupnega zavarovanja zniža na 50 % referenčnega zneska ali na 30 % referenčnega zneska, ali dovoli opustitev zavarovanja. Potrdila o zavarovanju, izdana na podlagi teh kriterijev, vsebujejo v polju 8 zaznamek »omejena veljavnost«. Teh potrdil ni mogoče uporabiti za izvedbo tranzitnega postopka za blago iz priloge 44c izvedbene uredbe (blago z večjim tveganjem za goljufije), če količina blaga po prevozu presega količino, navedeno v stolpcu 3 te priloge.

Za znižanje referenčnega zneska za 50 % mora glavni zavezanec poleg trdnega finančnega stanja dokazati še zadostne izkušnje z izvajanjem tranzitnega postopka.

Za znižanje referenčnega zneska za 70 % mora glavni zavezanec poleg trdnega finančnega stanja in zadostnih izkušnje z izvajanjem tranzitnega postopka dokazati še tesno sodelovanje s carinskimi organi.

Za opustitev zavarovanja pa mora glavni zavezanec poleg prej naštetega dokazati še sposobnost kontrole prevozov in izkazati zadostna finančna sredstva za izpolnjevanje obveznosti.

17. Za pridobitev dovoljenja o skupnem zavarovanju za blago z večjim tveganjem za goljufije (blago iz priloge 44c izvedbene uredbe) mora glavni zavezanec poleg izpolnjevanja splošnih pogojev izkazati še:

- zdravo finančno stanje,
- zadostne izkušnje z izvajanjem tranzitnih postopkov in
- bodisi tesno sodelovanje s carinskimi organi ali sposobnost kontrole prevozov.

18. Skupno zavarovanje se lahko zniža na 50 % referenčnega zneska ob izpolnjevanju naslednjih pogojev:

- zadostne izkušnje v izvajanju tranzitnih postopkov,
- tesno sodelovanje s carinskimi organi,
- nadzor nad prevozi.

19. Če poleg prej naštetih pogojev glavni zavezanec dokaže še zadostna finančna sredstva za izpolnjevanje svojih obveznosti, se lahko znesek skupnega zavarovanja zniža na 30 % referenčnega zneska.

20. Taki kriteriji se uporabljajo za vse blago, ki ga glavni zavezanec prevaža v tranzitnem postopku (izda se eno potrdilo o zavarovanju).

21. Za prevoze v tranzitu, ki vključujejo blago, navedeno v prilogi 44c izvedbene uredbe,

---

¹ Blago brez večjega tveganja je blago, ki ni navedeno v prilogi 44c izvedbene uredbe oziroma je v tej prilogi navedeno v količinah, ki so manjše od tistih v stolpcu 3.

se opustitev zavarovanja ne odobri.

Potrdila o zavarovanju

22. Ko organ zavarovanja (GCU) sprejme garancijo, imetniku dovoljenja izda dovoljenje za uporabo skupnega zavarovanja, določi evidenčno številko zavarovanja in mu izda zahtevano število potrdil o zavarovanju, na katerih je navedena številka zavarovanja, ki se vpisuje v polje 52 tranzitne deklaracije. Potrdila o zavarovanju mora glavni zavezanec predložiti s tranzitno deklaracijo pri uradu odhoda (oziroma nadzornem organu pri pooblaščenih pošiljateljih). Po preverjanju potrdila se to vrne predlagatelju, razen če ga ta ne želi deponirati pri uradu odhoda. To potrdilo zagotavlja, da je garancija veljavna, in omogoča vpogled, kdo lahko garancijo uporablja (podpisniki na hrbtni strani potrdila). Če glavni zavezanec vlaga deklaracije redno pri enem uradu odhoda, se lahko potrdilo o zavarovanju tam deponira.
23. Vsako potrdilo o zavarovanju je veljavno največ dve leti. Na zahtevo glavnega zavezanca se lahko podaljša za nadaljnji dve leti. V nobenem primeru pa ne more biti veljavno več kot štiri leta od datuma izdaje. Po tem roku je potrebno izdati nova potrdila, če je instrument zavarovanja še veljaven. (V primeru izdaje dodatnih potrdil o zavarovanju ali v primeru spremembe referenčnega zneska ali zneska zavarovanja ali garanta je treba spremeniti tudi dovoljenje).
24. Če se je glavni zavezanec zavezal, da bo vse tranzitne deklaracije vlagal pri določenem uradu odhoda, se naziv tega urada vpiše z velikimi tiskanimi črkami v polje 8 potrdila o skupnem zavarovanju oziroma polje 7 potrdila o opustitvi zavarovanja.
25. Če je veljavnost potrdila podaljšana, urad zavarovanja (GCU) vpiše zaznamek v polje 9 potrdila o skupnem zavarovanju oziroma v polje 8 potrdila o opustitvi zavarovanja.
26. Potrdilo o opustitvi zavarovanja iz priloge 51a se ne more izdati za blago z večjim tveganjem za goljufije in nima nikoli zaznamka »omejena veljavnost«.
27. Informacije o vseh preklicanih potrdilih o zavarovanju (tujih in slovenskih) se nahajajo v aplikaciji SMS, ki je dostopna na intranetu. Potrdila, ki so navedena v tem seznamu, se ne smejo sprejeti.

Pooblaščene osebe za podpisovanje deklaracij v polju 50

28. Ob izdaji potrdila o zavarovanju ali kadar koli v času njegove veljavnosti glavni zavezanec vpiše na zadnjo stran imena oseb, ki jih pooblašča za podpisovanje tranzitnih deklaracij. Vsak vnos vsebuje priimek in ime pooblaščene osebe in vzorčni podpis, poleg vsakega pa mora biti še podpis glavnega zavezanca. Glavni zavezanec lahko polja, ki jih ne bo uporabil, prečrta

Glavni zavezanec lahko takšno pooblastilo kadar koli prekliče. Oseba, katere ime je vpisano na hrbtni strani takšnega potrdila, ki se predloži uradu odhoda, je pooblaščen zastopnik glavnega zavezanca.
29. Carinski organi lahko sprejmejo potrdila tujih glavnih zavezancev, vendar morajo vedno preveriti podpisnike deklaracije v polju 50 in podpis pooblaščene osebe glavnega zavezanca na hrbtni strani potrdila o zavarovanju.

Obveznosti glavnega zavezanca

30. Glavni zavezanec lahko uporablja skupno zavarovanje ali opustitev zavarovanja do referenčnega zneska, navedenega v dovoljenju. Glavni zavezanec mora poskrbeti, da uporabljeni zneski ne presežejo referenčnega zneska, ob upoštevanju poslov, za katere se postopek še ni končal.
31. Glavni zavezanec mora obvestiti krajevno pristojni urad in urad zavarovanja, kadar se referenčni znesek zmanjša pod mejo, ki še zadostuje za kritje njegovih skupnostnih tranzitnih operacij.
32. Dovoljenje navaja pogoje za uporabo skupnega zavarovanja oziroma opustitev zavarovanja in določa metode delovanja in kontrole. Ob izdaji dovoljenja krajevno pristojni carinski organ skupaj z glavnim zavezancem določi način nadzora referenčnega zneska po metodi, ki bo zanj najbolj učinkovita; to pomeni, da bo v vsakem trenutku lahko določil, koliko referenčnega zneska ima še »prostega«. Nadzor je lahko ročni, lahko pa je voden v računalniški obliki, vendar mora zajemati vse začete tranzitne operacije, tudi na različnih lokacijah. Ko je blago prepuščeno v tranzitni postopek, si mora referenčni znesek zmanjšati za višino morebitnih dajatev, ko pa je postopek končan, si ta znesek lahko sprost. Glavni zavezanec lahko predvideva, da se je postopek končal, ko bi blago moralo biti predloženo namembnemu uradu. Če pride do prekoračitve referenčnega zneska zaradi povečanja prometa pri glavnem zavezancu, mora GCU temu prilagoditi referenčni znesek in izdati spremembo dovoljenja.
33. Če glavni zavezanec ne obvesti o prekoračitvi referenčnega zneska urada zavarovanja, lahko ta dovoljenje prekliče (člen 379/4 izvedbene uredbe).
34. Enkrat letno (do konca januarja) glavni zavezanec obvesti urad zavarovanja (GCU) in krajevno nadzorni carinski urad o vseh tranzitnih postopkih, ki jih je izvedel v prejšnjem letu, s podatki: urad odhoda, namembni urad, opis blaga, masa in vrednost blaga, morebitne dajatve.

Vodenje evidenc

35. Imetniki dovoljenja vodijo evidence o vseh tranzitnih deklaracijah, v katerih so morebitni carinski dolg zavarovali s sprejetim instrumentom zavarovanja. Evidence vsebujejo naslednje podatke: urad odhoda, namembni urad, datum deklaracije, številka deklaracije, vrsta blaga, bruto masa, vrednost blaga v tolarjih, višina morebitnih dajatev.

Priporoča se, da se evidence vodijo centralno, da je vedno mogoče ugotoviti, koliko referenčnega zneska je zasedenega.

To pojasnilo se uporablja od 1. 5. 2004. Tega dne se preneha uporabljati pojasnilo št. 1/2003, z dne 5. 2. 2003.

Priloga: obrazec zahtevka za uporabo skupnega zavarovanja